

Collegebericht

Datum	9 juni 2020
Onderwerp	Meicirculaire 2020
Aanleiding	bijstelling voorjaarsnota meicirculaire 2020 en compensatiepakket coronacrisis 2020
Portefeuillehouder	N.F. Mulder

In de voorjaarsnota 2020 hebben wij u aangekondigd u nader te informeren over de meicirculaire 2020 en de financiële effecten hiervan. Bij het opstellen van deze nota was de meicirculaire nog niet beschikbaar.

Deze brief wordt gezien als een aanvulling op de voorjaarsnota 2020. Met de vaststelling van de voorjaarsnota 2020 worden de financiële effecten van de meicirculaire 2020 meegenomen. In deze brief wordt ook ingegaan op het compensatiepakket van de Rijksoverheid van € 542 miljoen aan gemeenten voor de kosten 2020 van de coronacrisis.

1. Uitkomsten meicirculaire 2020

De financiële effecten uit de meicirculaire bedragen voor uitkeringsjaar 2019 € 34.000 positief en voor uitkeringsjaar 2020 € 49.000 negatief per saldo € 15.000 negatief. Hierbij is geen rekening gehouden met de financiële consequenties van mutaties die budgettair neutraal in de begroting worden verwerkt. Deze worden hierna in de paragraaf 'budgettair neutrale mutaties voorjaarsnota 2020' afzonderlijk toegelicht.

De belangrijkste punten uit de meicirculaire voor de voorjaarsnota 2020 zijn:

Accres 2019.

In eerste instantie was er in forse mate sprake van een onderuitputting van de rijksuitgaven 2019, maar het kabinet heeft in de najaarsnota besloten tot € 1,3 miljard reserveringen te doen ten behoeve van prioriteiten als klimaat en onderwijs. Die reserveringen zijn aangemerkt als uitgaven in het kader van de normeringsmethodiek (samen de trap op en af). De afrekening bedraagt € 16 miljoen positief ten opzichte van de septembercirculaire 2019. Het incidentele effect bedraagt voor Heemstede € 20.000. Omdat het ook een doorwerking heeft op de volgende jaren komt daar nog € 20.000 bij als structureel effect in 2020.

Accres 2020.

Als onderdeel van het compensatiepakket coronamaatregelen worden de accessen 2020 - € 4 miljoen (Heemstede - € 5.000) en 2021 + € 127 miljoen uit deze meicirculaire 2020 gefixeerd op het niveau van deze meicirculaire. Dat geeft in coronatijd rust en stabiliteit, zowel voor gemeenten als de rijksoverheid. Afspraken zijn gemaakt over de instap in 2022. Van de afspraak tot bevriezing van de accessen kan worden afgeweken als zich onverwachte grote wijzigingen voordoen.

Afrekening BCF-plafond 2019.

Het BCF-plafond bedraagt € 2,956 miljard voor gemeenten in 2019. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Door de bevriezing van het accres in 2020 en 2021 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In de septembercirculaire 2019 ging men al uit van een onderschrijding. Er is een voorschot verstrekt van € 80,8 miljoen. Thans vindt de afrekening plaats, een plus van € 31,6 miljoen (Heemstede € 39.000).

Collegebericht

Compensatie loon- en prijsontwikkeling (LPO) nog niet overgehevelde onderdelen sociaal domein
De onderdelen die in 2019 niet zijn overgeheveld naar de algemene uitkering hebben nog de vorm van een integratie-uitkering. Het gaat om LPO voor de integratie-uitkering Participatie (w.o. WSW) € 60 miljoen. (Heemstede € 79.000) en integratie-uitkering Voogdij 18+ € 18 miljoen (Heemstede € 12.000). Voor de onderdelen die in 2019 wel naar de algemene uitkering zijn overgeheveld vindt compensatie voor LPO plaats via het accres.

Actualisatie maatstaf OZB; WOZ waardering.

Aanpassing van de begrote WOZ cijfers 2020 (waardepeildatum 1 januari 2019) naar de voorlopige belastingcapaciteit 2020 geeft voor het gemeentefonds een nadeel van € 55.000.

Actualisatie overige maatstaven, ontwikkeling uitkeringsbasis en overige mutaties

De actualisatie van de overige maatstaven (o.a. inwoners, woonruimte, bijstandsaantallen in de gemeente Heemstede) en de ontwikkeling van de uitkeringsbasis bedraagt - € 161.000 en de overige mutaties € 36.000. Deze mutaties werken structureel door.

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis praten we over de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag niet toeneemt als de hoeveelheid (Q) stijgt, dan zal per maatstaf het maatstafgewicht (P) evenredig moeten dalen.

Budgettaire neutrale mutaties voorjaarsnota 2020 > € 10.000

Nieuwe Inburgeringswet

De verwachting is dat de nieuwe Inburgeringswet per 1 juli 2021 ingaat. De gemeente krijgt de regie op inburgering en moet de inburgeraar, in samenwerking met netwerkpartners, zo snel mogelijk de Nederlandse taal leren. Bij deze meicirculaire wordt een nieuwe integratie-uitkering inburgering geïntroduceerd. Voor 2020 is dat € 34,4 miljoen (Heemstede € 54.000) incidenteel voor de invoeringskosten. Vanaf 2021 voor de uitvoeringskosten € 27 miljoen (Heemstede € 38.000) oplopend tot € 66 miljoen (Heemstede € 92.000) in 2024.

WSW Paswerk

De bijdrage aan Paswerk van de deelnemende gemeenten wordt gerelateerd aan de integratie-uitkering Participatie (onderdeel WSW). De bijdrage 2020 van Heemstede aan Paswerk is geactualiseerd aan de nieuwe bedragen van deze integratie-uitkering Participatie en zal worden verhoogd met € 40.000. Deze verhoging is als geormerkte budget opgenomen.

2. Bijstelling voorjaarsnota 2020

Voorgesteld wordt de voorjaarsnota 2020 met € 15.000 nadelig bij te stellen. Na bovenstaande bijstelling bedraagt het saldo van de voorjaarsnota 2020 € 276.600 negatief (- € 261.600 saldo voorjaarsnota 2020 - € 15.000 mutaties meicirculaire 2020).

3. Compensatiepakket Rijksoverheid € 542 miljoen aan gemeenten kosten 2020 coronacrisis voor de periode tot 1 juni.

Op 28 mei 2020 hebben de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën de Tweede Kamer geïnformeerd over aanvullende maatregelen die het kabinet - vooruitlopend op het volledig in beeld brengen van de financiële gevolgen van corona voor de medeoverheden voor de periode tot en met 1 juni – heeft genomen om medeoverheden te compenseren. Er lopen nog gesprekken met de medeoverheden op het gebied van onder andere, zonder limitatief te zijn: het OV, de veiligheidsregio's, de GGD-en, afvalinzameling, de buurthuizen en het watermanagement.

De komende tijd wordt samen met de medeoverheden gewerkt aan afspraken op deze gebieden. Doel is om medio juli een compleet beeld te hebben van de impact van de corona-aanpak op de medeoverheden voor de periode tot 1 juni. De hoogte en omvang van de reële compensatie vraagt een politiek bestuurlijke afweging, waarbij het uitgangspunt is dat de medeoverheden er als gevolg van de

Collegebericht

corona-aanpak niet slechter voor komen te staan dan daarvoor. Voor de periode na 1 juni, trekken Rijk en medeoverheden samen op bij de invulling van de nodige maatregelen en om de sociaal-economische crisis het hoofd te bieden. Samen wordt bekeken welke reële compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gedeelde inkomsten.

De maatregelen uit het pakket van 28 mei 2020 betreffen een compensatie € 542 miljoen voor de eerste periode tot 1 juni en bestaan uit:

Bevriezen accessen 2020 en 2021

Zoals gepresenteerd in de Voorjaarsnota 2020 van het Rijk worden de accessen 2020 en 2021 gefixeerd op de stand van de meicirculaire. Als er zich grote onverwachte wijzigingen voordoen zullen de fondsbeheerders hierover met het IPO en de VNG in gesprek gaan. Het is aan een nieuw kabinet om in overleg met de medeoverheden te besluiten hoe in de toekomst met het accres om te gaan.

BTW-compensatiefonds (BCF)

Naar analogie van het accres zal ook het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) worden bevroren. Mochten zich in het BCF grote problemen voordoen dan zullen de fondsbeheerders hierover met de VNG en het IPO in overleg gaan.

Decentralisatie-uitkering voor geleden derving toeristen- en parkeerbelasting

Gemeenten ontvangen via een decentralisatie-uitkering gemeentefonds voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 compensatie voor de geleden derving van toeristen- en parkeerbelasting als gevolg van de coronamaatregelen. Hiermee is een bedrag van € 225 miljoen gemoeid, waarvan € 100 miljoen voor de toeristenbelasting en € 125 miljoen.

Compensatie meerkosten Wmo en Jeugdwet

Het Rijk heeft met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten voor de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. De nadere uitwerking van deze afspraken leidt voor nu tot een voorschot voor gemeenten van € 144 miljoen voor de meerkosten en inhaalzorg.

Het bedrag wordt als volgt toegevoegd aan het gemeentefonds:

- € 7 miljoen aan de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (meerkosten)
- € 91 miljoen aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang (meerkosten)
- € 11,7 miljoen aan de algemene uitkering, cluster Maatschappelijke ondersteuning
- € 34,3 miljoen aan de algemene uitkering, cluster Jeugd (onderdeel Jeugdhulp)

In de komende periode werken Rijk en VNG samen om van inschatting van de kosten tot inzicht en definitieve afspraken te komen.

Compensatie voor coördinerende taak organisatie noodopvang kinderen

Gemeenten ontvangen voor de periode medio maart tot 1 juli € 23 miljoen in verband met hun coördinerende taak in het organiseren van noodopvang voor kinderen van wie één of beide ouders een cruciaal beroep hebben. Over de wijze waarop de middelen beschikbaar worden gesteld vindt momenteel nader overleg met gemeenten plaats.

Compensatie WSW

Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers die werkzaam zijn voor een Sociale Werkbedrijf worden gefinancierd. Ter compensatie voor de gedeelde inkomsten over de periode van 1 maart 2020 tot 1 juni 2020 wordt de integratie-uitkering Participatie (onderdeel WSW) met € 90 miljoen verhoogd.

Collegebericht

Compensaties subsidies cultuur

De medeoverheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur en houden daarmee de lokale en regionale culturele infrastructuur overeind. Het kabinet heeft besloten om een bevoorschotting op de compensatie aan medeoverheden te verstrekken van € 60 miljoen voor de periode van medio maart 2020 tot en met 1 juni 2020. Het bedrag wordt toegevoegd aan de algemene uitkering.

4. Financiële consequenties compensatiepakket Rijksoverheid 542 miljoen voor Heemstede

De maatregelen ten aanzien van het accres en het plafond BTW-compensatiefonds zijn in de meicirculaire 2020 verwerkt.

De overige maatregelen zullen - voor zover relevant voor het gemeentefonds - cijfermatig in de septembercirculaire 2020 worden verwerkt. Vooruitlopend daarop zullen gemeenten binnen enkele weken een brief ontvangen met nadere informatie over de verdeling van de bedragen over de gemeenten en aanpassing van de bevoorschotting van gemeenten. Wij zullen u hierover nader informeren.